

# Paweł Dębowski

---

## Kazimierz Biskupi, woj. konińskie. Stanowisko nr 1 "Starostwo"

---

Informator Archeologiczny : badania 19, 193

---

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

przymurowano podpiwniczony /sklepiony kolebką/ budynek bramny z furty w murze wschodnim /szerokość furty 1,6 m/. Całość wzniesiona z łamanego kamienia płaskowego z dodatkiem kamieni eratycznych wiązanych zaprawą wapienną w konstrukcji opus incertum, na ławie fundamentowej z kamienia eratycznego wiązanych zaprawą glinianą. Ruchomy materiał zabytkowy stanowiła głównie ceramika i szkło, które można datować na okres od połowy XVI do końca XVIII w. Okres powstania dworu można określić na 2 połowę XVI w.

Materiały i dokumentacja znajdują się w WOAK w Kielcach.

KAZIMIERZ BISKUPI  
woj. konińskie

patrz  
późne średniowiecze

KAZIMIERZ BISKUPI  
woj. konińskie  
Stanowisko nr 1 "Starostwo"

Muzeum Okręgowe  
w Konińcu

Badania prowadził mgr Paweł Dębowski, Finansowało MO w Konińcu. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko w Kazimierzu Biskupim tzw. starostwo odkryto w wyniku badań powierzchniowych; w latach sześćdziesiątych prowadzono na nim rajownicze badania wykopaliskowe. Badania miały charakter weryfikacyjno-rozpoznawczy. Celem ich było zrekonstruowanie pierwotnej konfiguracji terenu, ujawnienie reliktów architektury oraz określenie chronologii obiektu, który w literaturze przedmiotu zakwalifikowano jako grodzisko średniowieczne.

Założono cztery wykopy o łącznej powierzchni 142 m<sup>2</sup>. Ujawniły one fragment prawdopodobnie fundamentu wykonanego z kamieni polnych /odłamki połamanych kamieni, miąższości 1,7 m/ spojonych gliną oraz fragment bruku kamiennego związanego z fundamentem. Zarejestrowany fragment węża narożnika "fundamentu" znajdował się w profilu wykopu, przyszłe badania pozwolą na odsłonięcie całości "fundamentu" i określenie jego parametrów oraz funkcji.

Kolejnym odkrytym reliktem architektury była partia fundamentowa budynku odsłoniętego w jego północno-wschodniej części. Budynek o szerokości 5,2 m i odsłoniętej długości 11,5 m wykonany był z kamieni polnych spojonych zaprawą wapienną, wewnątrz budynku tzn. piwnica licowana była cegłą. Piwnica przykryta była sklepieniem kolebkowym, po którym zachowały się opory sklepienne. Mury budynku przecinały wszystkie nawarstwienia kulturowe, co w zestawieniu z bardzo niestarannym sposobem opracowania miąższości muru i jego lic wskazuje na późną metrykę tego obiektu.

Wstępna analiza źródeł ruchomych uzyskanych w trakcie wykopalisk pozwala na ustalenie jedynie szerokiego ram chronologicznych. Na tym etapie badań ustalono chronologię na XVI-XIX w., wykluczając średniowieczną metrykę stanowiska, a także funkcję.

Dokumentacja i zabytki przechowywane są w MO w Konińcu.

Badania będą kontynuowane.

KIELCE  
Stanowisko "wzgórze pałacowe"

Wojewódzki Ośrodek  
Archeologiczno-Konserwatorski  
w Kielcach

Badania prowadził mgr Waldemar Gliński. Finansowała Pracownia Dokumentacji Naukowo-Historycznej PP PKZ Kielce. Drugi sezon badań. Północno-wschodnia część ogrodu pałacu biskupiego /XVII w. /.

Badania prowadzone były celem pozyskania dalszych materiałów źródłowych do powstającej monografii wzgórza pałacowego w Kielcach. Celem prac było archeologiczno-architektoniczne rozpoznanie reliktów murowanych oranżerii ogrodowej, a w dalszej kolejności zaplecza gospodarczego ogrodu pałacowego: lamusa, figurni, lodowni. Ogólnie zaś zmierzano do poznania położenia i rozczytania planu założenia.

Oranżeria znana jest źródłowo z "Lustracji zamku i ogrodu włoskiego" z roku 1766 /AP Radom, Zarząd Dóbr Państwowych, Lustracje, nr 37a, s. 1-2, 65-73/. Wg niej istniały dwie oranżerie; pierwsza założona przez biskupa Jana Aleksandra Lipieckiego /1745/, druga zaś za biskupa Andrzeja Stanisława Zajątkiego /1747-1757/. Przylegały one do muru ogrodu, oknami zwrócone na południe. Lokalizacja wykopów nawiązywała do reliktów oranżerii odkrytych częściowo w czasie badań Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PP PKZ Oddział Kraków w 1968 r.

Przebadano trzy wykopy o powierzchni 37 m<sup>2</sup>. Uzyskano południowo-wschodni narożnik oranżerii. Zbudowany jest on z regularnych kamieni na zaprawie wapiennej. Północny odcinek muru zniszczony został przez współczesną studzienkę kanalizacyjną. Brak ruchomych zabytków archeologicznych.

Dokumentacja archeologiczna, pomiary geodezyjne znajdują się w PDNH PKZ Kielce oraz WOAK Kielce.

Badania będą kontynuowane.